

ΕΡΕΥΝΑ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ (ΕΤΧ)

Αποτελέσματα για την Κύπρο

Απρίλιος 2021

Συνοπτικά αποτελέσματα

Τα αποτελέσματα της παρούσας έκθεσης¹ καταγράφουν τις μεταβολές στα κριτήρια χορήγησης και στη ζήτηση δανείων που σημειώθηκαν στην Κύπρο το πρώτο τρίμηνο του 2021 σε σύγκριση με το αμέσως προηγούμενο τρίμηνο. Παρουσιάζουν επίσης τις μεταβολές που αναμενόταν να σημειωθούν το δεύτερο τρίμηνο του 2021. Τονίζεται ότι τα αποτελέσματα της έρευνας αντικατοπτρίζουν τις αντιλήψεις και προσδοκίες των συμμετεχουσών τραπεζών και δεν αντικατοπτρίζουν όποιες αντιλήψεις, προσδοκίες ή εκτιμήσεις της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου. Σύνοψη των αποτελεσμάτων φαίνεται στον πιο κάτω πίνακα, ενώ πληρέστερη ανάλυση ακολουθεί.

Σύνοψη αποτελεσμάτων ΕΤΧ Απρίλιος 2021	Κύπρος	
	2021Q1	2021Q2 (προσδοκίες)
Κριτήρια χορήγησης δανείων		
Επιχειρήσεις	Αμετάβλητα	Αμετάβλητα
Νοικοκυριά		
- Στεγαστικά Δάνεια	Αυστηρότερα	Αυστηρότερα
- Καταναλωτικά και λοιπά Δάνεια	Αυστηρότερα	Αυστηρότερα
Ζήτηση δανείων		
Επιχειρήσεις	Μείωση	Αύξηση
Νοικοκυριά		
- Στεγαστικά Δάνεια	Μείωση	Αύξηση
- Καταναλωτικά και λοιπά Δάνεια	Μείωση	Αύξηση

Πηγή: ΚΤΚ

¹ Η Έρευνα Τραπεζικών Χορηγήσεων (ΕΤΧ) Απριλίου του 2021 αναφέρεται στο πρώτο τρίμηνο του 2021. Για την ανάλυση των αποτελεσμάτων για την Κύπρο χρησιμοποιείται ο δείκτης διάχυσης (diffusion index). Περαιτέρω πληροφορίες παρουσιάζονται στην περιγραφή της μεθοδολογίας της εν λόγω έρευνας: https://www.centralbank.cy/images/media/pdf/el/Methodology_100210.pdf

Στα γραφήματα της παρούσας έκθεσης, στις περιπτώσεις που δεν διακρίνονται συγκεκριμένοι ράβδοι στα ραβδογράμματα, ο δείκτης διάχυσης βρίσκεται στο 0 για το συγκεκριμένο τρίμηνο και μπορεί να υποδηλοί ότι, είτε δεν σημειώθηκε μεταβολή από το προηγούμενο τρίμηνο, είτε ότι οι απαντήσεις των τραπεζών αντισταθμίζονται μεταξύ τους.

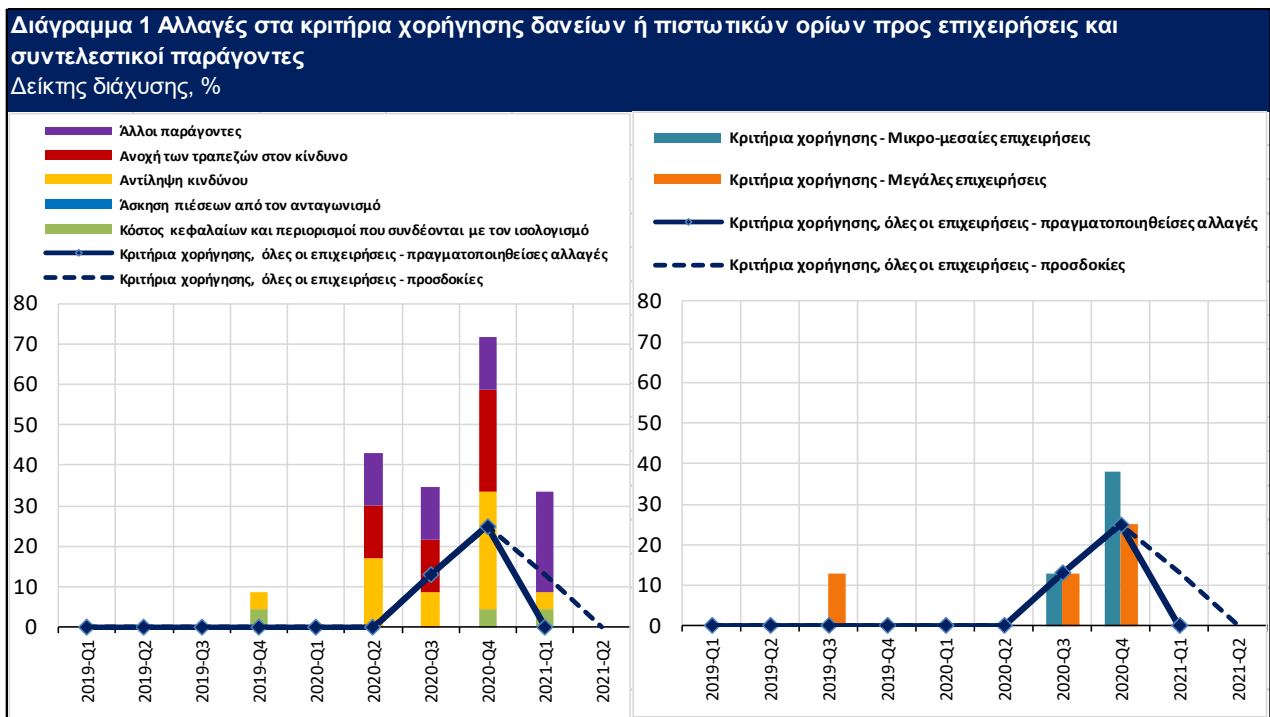
Η ανάλυση των αποτελεσμάτων της αντίστοιχης έρευνας για τη ζώνη του ευρώ είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα <http://www.ecb.int/stats/money/surveys/lend/html/index.en.html>

Συνοπτικά, η απρόβλεπτη έξαρση της πανδημίας κατά τις αρχές του 2021 φαίνεται να έχει επηρεάσει σημαντικά τη ζήτηση δανείων, τόσο από νοικοκυριά όσο και από επιχειρήσεις, ανατρέποντας τις εκτιμήσεις για το πρώτο τρίμηνο του 2021, όπου κατά τη διεξαγωγή της έρευνας του Ιανουαρίου 2021, οι τράπεζες ανέμεναν αύξηση της ζήτησης σε όλες τις κατηγορίες δανείων. Συγκεκριμένα, η ραγδαία αύξηση των κρουσμάτων που άρχισε περί τα τέλη Δεκεμβρίου 2020 ανάγκασε την κυπριακή κυβέρνηση να προχωρήσει σε σημαντική αυστηροποίηση των περιοριστικών μέτρων με στόχο την αναχαίτηση της πανδημίας. Ως αποτέλεσμα, τα τελευταία στοιχεία από την παρούσα έρευνα κατέδειξαν μείωση της ζήτησης για δανεισμό τόσο από νοικοκυριά (μείωση της κατανάλωσης και αύξηση των καταθέσεων λόγω της αβεβαιότητας για τη μελλοντική οικονομική τους κατάσταση) όσο και από επιχειρήσεις (μείωση της ζήτησης για πάγιες επενδύσεις λόγω της αβεβαιότητας για τις μελλοντικές οικονομικές προοπτικές).

Επίσης, παρά τις προσδοκίες για επιβολή περαιτέρω αυστηρότερων κριτηρίων χορήγησης δανείων όσον αφορά τις επιχειρήσεις, αυτό δεν υλοποιήθηκε, καθώς φαίνεται πως η αντίληψη κινδύνου και η ανοχή των τραπεζών στον κίνδυνο κατέγραψαν βελτίωση το πρώτο τρίμηνο του 2021 σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο. Αυτό ενδεχόμενα να οφείλεται στο γεγονός ότι τα πρώτα στοιχεία αποπληρωμών δανείων μετά τη λήξη του πρώτου μορατόριουμ φαίνεται να είναι ενθαρρυντικά, αφού μόνο ένα μικρό ποσοστό μέχρι τότε παρουσίαζε καθυστερήσεις στις αποπληρωμές του. Ενδεχόμενα επίσης να οφείλεται και στις συζητήσεις για παραχώρηση κρατικών εγγυήσεων για δάνεια προς επιχειρήσεις αλλά και στη συμφωνία για διοχέτευση κρατικών ενισχύσεων από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τη στήριξη των κυπριακών επιχειρήσεων που έχουν πληγεί από την πανδημία.

Προσφορά δανείων

Κριτήρια χορήγησης δανείων ή πιστωτικών ορίων προς επιχειρήσεις²

Σημειώσεις:

Όσον αφορά την κατεύθυνση των αλλαγών στα κριτήρια δανεισμού, **θετική ένδειξη** υποδηλοί αυστηροποίηση των κριτηρίων και συνεισφορά των παραγόντων προς αυτή την κατεύθυνση, ενώ **αρνητική ένδειξη** υποδηλοί χαλάρωση των κριτηρίων δανεισμού και συνεισφορά των παραγόντων προς αυτή την κατεύθυνση.

² Ο όρος «επιχειρήσεις» αναφέρεται σε μη-χρηματοοικονομικές επιχειρήσεις.

"Κόστος κεφαλαίων και περιορισμοί που συνδέονται με τον ισολογισμό" ως μη σταθμισμένος μέσος όρος των παραγόντων "Κόστος που σχετίζεται με την κεφαλαιακή θέση", "Ικανότητα πρόσβασης σε χρηματοδότηση μέσω της αγοράς" και "Κατάσταση ρευστότητας".

"Άσκηση πιέσεων από τον ανταγωνισμό" ως μη σταθμισμένος μέσος όρος των παραγόντων "Ανταγωνισμός από άλλα τραπεζικά ιδρύματα", "Ανταγωνισμός από μη τραπεζικά ιδρύματα" και "Ανταγωνισμός από χρηματοδότηση μέσω της αγοράς".

"Αντίληψη κινδύνου" ως μη σταθμισμένος μέσος όρος των παραγόντων "Γενική οικονομική κατάσταση και προοπτικές", "Κατάσταση και προοπτικές που αφορούν συγκεκριμένους κλάδους ή εταιρείες/φερεγγυότητα δανειολήπτη" και "Κίνδυνος όσον αφορά τις ζητούμενες εξασφαλίσεις".

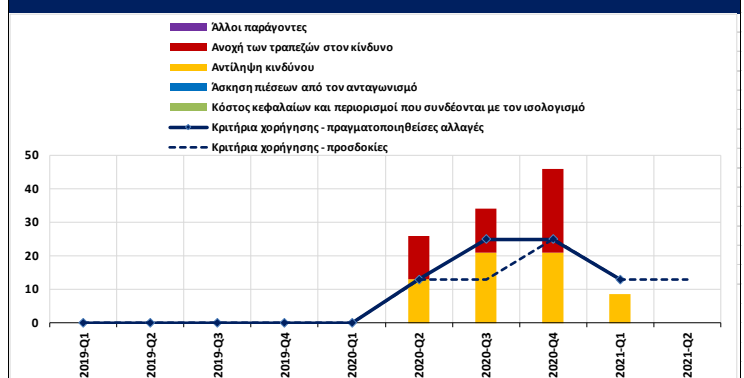
Οι "Άλλοι παράγοντες" αφορούν επιπρόσθετους παράγοντες που ανέφεραν συμμετέχουσες τράπεζες ότι συνετέλεσαν στην αλλαγή των κριτηρίων χορήγησης των εν λόγω δανείων, οι οποίοι επί του παρόντος σχετίζονται με την πανδημία του κορωνοϊού.

Κατά το πρώτο τρίμηνο του 2021, σύμφωνα με τις συμμετέχουσες στην έρευνα τράπεζες, τα κριτήρια χορήγησης δανείων³ προς επιχειρήσεις στην Κύπρο, σε αντίθεση με τις προσδοκίες που είχαν διατυπωθεί στην έρευνα του Ιανουαρίου 2021, παρέμειναν αμετάβλητα σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο. Αυτό συνέβη παρά τις συνεχιζόμενες αρνητικές συνέπειες της πανδημίας, την αντίληψη των τραπεζών για αυξημένο κίνδυνο (σε μικρότερο βαθμό από το προηγούμενο τρίμηνο) σε σχέση με την φερεγγυότητα των δανειοληπτών, καθώς και το αυξημένο κόστος που σχετίζεται με την κεφαλαιακή θέση των τραπεζών (βλ. **Διάγραμμα 1**). Παράλληλα, σημειώνεται ότι τα κριτήρια χορήγησης δανείων κατά το πρώτο τρίμηνο του 2021 παρέμειναν αμετάβλητα τόσο για δάνεια προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις, όσο και προς μεγάλες επιχειρήσεις (βλ. **Διάγραμμα 1**).

Κριτήρια χορήγησης στεγαστικών δανείων προς νοικοκυριά

Τα κριτήρια χορήγησης στεγαστικών δανείων προς νοικοκυριά έγιναν αυστηρότερα κατά το πρώτο τρίμηνο του 2021, εξέλιξη η οποία συνείδε και με τις προσδοκίες που είχαν διατυπωθεί στην έρευνα του προηγούμενου τριμήνου. Στη θέσπιση αυστηρότερων κριτηρίων για χορήγηση στεγαστικών δανείων σε νοικοκυριά συνέβαλαν η αντίληψη αυξημένου κινδύνου από τις τράπεζες, (σε μικρότερο βαθμό από το προηγούμενο τρίμηνο), σε σχέση με τη γενική οικονομική κατάσταση και τις προοπτικές και με τη φερεγγυότητα των δανειοληπτών (βλ. **Διάγραμμα 2**).

Διάγραμμα 2 Αλλαγές στα κριτήρια χορήγησης στεγαστικών δανείων προς νοικοκυριά και συντελεστικοί παράγοντες
Δείκτης διάχυσης, %

Σημειώσεις:

Όσον αφορά την κατεύθυνση των αλλαγών στα κριτήρια δανεισμού, **θετική ένδειξη** υποδηλοί αυστηροποίηση των κριτηρίων και συνεισφορά των παραγόντων προς αυτή την κατεύθυνση, ενώ **αρνητική ένδειξη** υποδηλοί χαλάρωση των κριτηρίων δανεισμού και συνεισφορά των παραγόντων προς αυτή την κατεύθυνση.

"**Άσκηση πιέσεων από τον ανταγωνισμό**" ως μη σταθμισμένος μέσος όρος των παραγόντων "Ανταγωνισμός από άλλα τραπεζικά ιδρύματα" και "Ανταγωνισμός από μη τραπεζικά ιδρύματα".

"**Αντίληψη κινδύνου**" ως μη σταθμισμένος μέσος όρος των παραγόντων "Γενική οικονομική κατάσταση και προοπτικές", "Προοπτικές για την αγορά κατοικίας, συμπεριλαμβανομένων των αναμενόμενων εξελίξεων στις τιμές κατοικίας" και "Φερεγγυότητα δανειολήπτη".

Οι "**Άλλοι παράγοντες**" αφορούν επιπρόσθετους παράγοντες που ανέφεραν συμμετέχουσες τράπεζες ότι συνετέλεσαν στην αλλαγή των κριτηρίων χορήγησης των εν λόγω δανείων.

³ Τα κριτήρια χορήγησης δανείων αποτελούν τις εσωτερικές κατευθυντήριες γραμμές ή τα κριτήρια μιας τράπεζας για την έγκριση δανείου. Τόσο τα νέα δάνεια όσο και η αναχρηματοδότηση δανείων, δηλαδή η παράταση στη διάρκεια ενός δανείου ή η αύξηση του ποσού του δανείου, λαμβάνονται υπόψη. Θεσπίζονται πριν από την έναρξη της διαπραγμάτευσης για τους όρους και προϋποθέσεις χορήγησης δανείου και πριν από την απόφαση για έγκριση/απόρριψη του δανείου. Καθορίζουν τους τύπους των δανείων που η τράπεζα θεωρεί επιθυμητούς ή μη, τις προτεραιότητες από γεωγραφική ή τομεακή άποψη, τις εξασφαλίσεις που θεωρούνται αποδεκτές ή μη, κτλ. Τα κριτήρια χορήγησης δανείων προσδιορίζουν τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά του δανειολήπτη βάσει των οποίων μπορεί να ληφθεί ένα δάνειο.

Κριτήρια χορήγησης καταναλωτικών και λοιπών δανείων προς νοικοκυριά

Τα κριτήρια χορήγησης καταναλωτικών και λοιπών δανείων προς νοικοκυριά επίσης έγιναν αυστηρότερα κατά το πρώτο τρίμηνο του 2021, εξέλιξη σύμφωνη και με τις προσδοκίες των τραπεζών όπως αυτές είχαν καταγραφεί το προηγούμενο τρίμηνο. Στη θέσπιση αυστηρότερων κριτηρίων για χορήγηση καταναλωτικών και λοιπών δανείων σε νοικοκυριά συνέβαλαν η αντίληψη αυξημένου κινδύνου σε σχέση με τη γενική οικονομική κατάσταση και τις προοπτικές, καθώς και τη φερεγγυότητα των δανειοληπτών (βλ. **Διάγραμμα 3**).

Σημειώσεις:

Όσον αφορά την κατεύθυνση των αλλαγών στα κριτήρια δανεισμού, **θετική ένδειξη** υποδηλοί αυστηροποίηση των κριτηρίων και συνεισφορά των παραγόντων προς αυτή την κατεύθυνσή, ενώ **αρνητική ένδειξη** υποδηλοί χαλάρωση των κριτηρίων δανεισμού και συνεισφορά των παραγόντων προς αυτή την κατεύθυνση.

"**Άσκηση πιέσεων από τον ανταγωνισμό**" ως μη σταθμισμένος μέσος όρος των παραγόντων "Ανταγωνισμός από άλλα τραπεζικά ιδρύματα" και "Ανταγωνισμός από μη τραπεζικά ιδρύματα".

"**Αντίληψη κινδύνου**" ως μη σταθμισμένος μέσος όρος των παραγόντων "Γενική οικονομική κατάσταση και προοπτικές", "Φερεγγυότητα καταναλωτών" και "Κίνδυνος όσον αφορά τη ζητούμενη ασφάλεια".

Οι "**Άλλοι παράγοντες**" αφορούν επιπρόσθετους παράγοντες που ανέφεραν συμμετέχουσες τράπεζες ότι συνετέλεσαν στην αλλαγή των κριτηρίων χορήγησης των εν λόγω δανείων, οι οποίοι επί του παρόντος σχετίζονται με την πανδημία του κορωνοϊού.

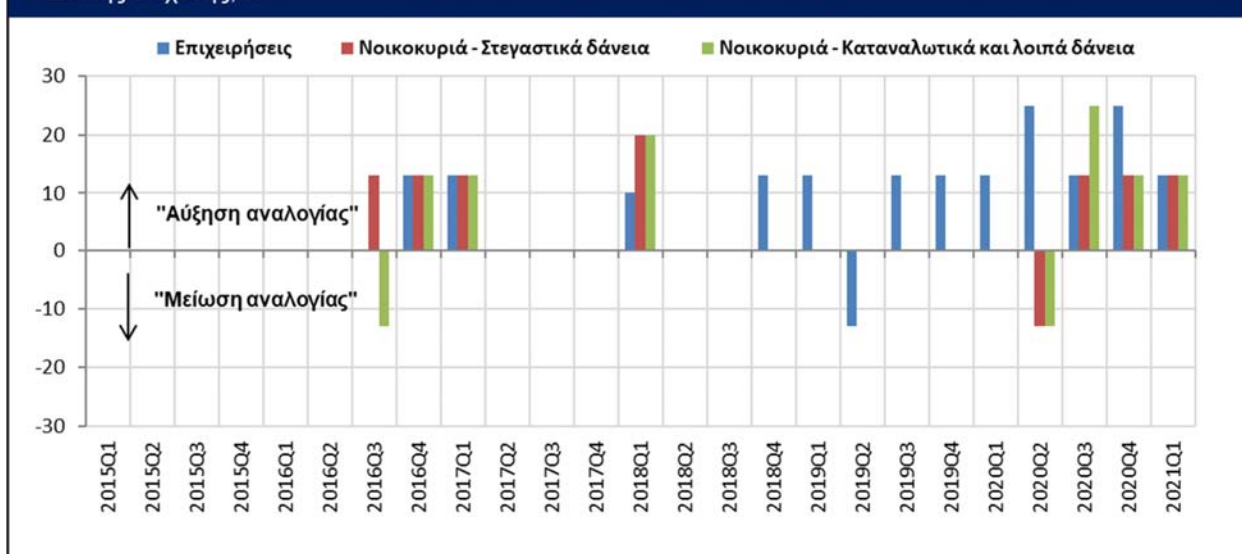
Προσδοκίες για το επόμενο τρίμηνο

Σύμφωνα με τις προσδοκίες των τραπεζών για το δεύτερο τρίμηνο του 2021, τα κριτήρια χορήγησης δανείων στην Κύπρο προς επιχειρήσεις αναμενόταν να παραμείνουν αμετάβλητα, ενώ προς νοικοκυριά για όλες τις κατηγορίες δανείων αναμενόταν να γίνουν ακόμη πιο αυστηρά σε σύγκριση με το προηγούμενο τρίμηνο (βλ. **Διαγράμματα 1-3**).

Απορριφθείσες αιτήσεις

Η αναλογία των αιτήσεων οι οποίες απορρίφθηκαν ως προς το σύνολο των αιτήσεων, κατέγραψε αύξηση κατά το πρώτο τρίμηνο του 2021 σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο για όλες τις κατηγορίες δανείων (βλ. **Διάγραμμα 4**), τάση που φαίνεται να επικρατεί κατά τους τελευταίους τρεις κύκλους της έρευνας. Η αύξηση που παρατηρείται ενδεχόμενα να σχετίζεται με την υιοθέτηση αυστηρότερων κριτηρίων χορήγησης δανείων το τέταρτο τρίμηνο του 2020, δεδομένης της χρονικής υστέρησης στο χρόνο αξιολόγησης των αιτήσεων δανείων ή/και την χειροτέρευση της ποιότητας των αιτήσεων.

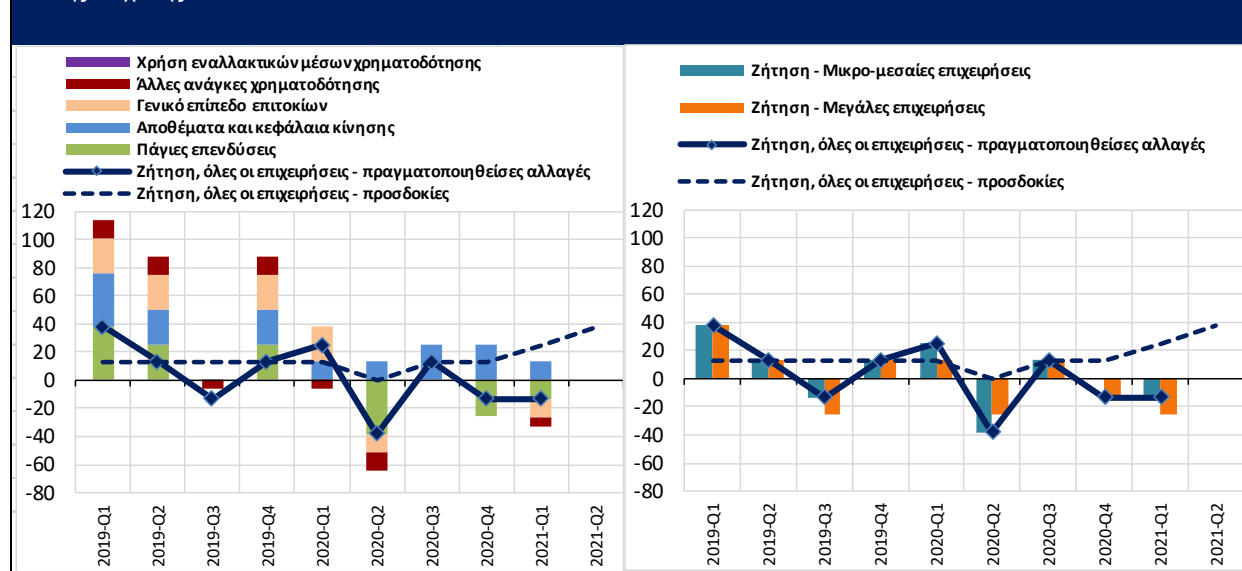
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4 Αναλογία αιτήσεων που απορρίφθηκαν σε σχέση με όλες τις αιτήσεις δανείων στην εν λόγω κατηγορία δανείων
Δείκτης διάχυσης, %

Ζήτηση δανείων

Ζήτηση δανείων ή πιστωτικών ορίων από επιχειρήσεις

Διάγραμμα 5 Αλλαγές στη ζήτηση δανείων ή πιστωτικών ορίων από επιχειρήσεις και συντελεστικοί παράγοντες
Δείκτης διάχυσης, %

Σημειώσεις:

Όσον αφορά την κατεύθυνσή των αλλαγών στη ζήτηση δανείων ή πιστωτικών ορίων, **θετική ένδειξη** υποδηλοί αύξηση της ζήτησης και συνεισφορά των παραγόντων προς αυτή την κατεύθυνση, ενώ **αρνητική ένδειξη** υποδηλοί μείωση της ζήτησης και συνεισφορά των παραγόντων προς αυτή την κατεύθυνση.

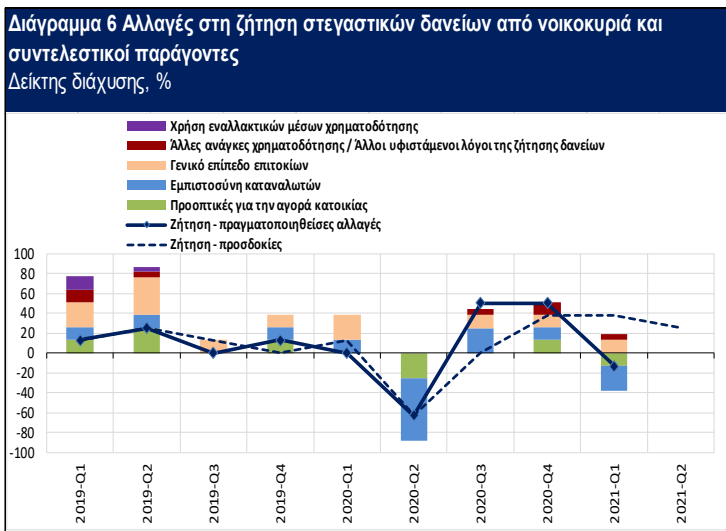
"Άλλες ανάγκες χρηματοδότησης" ως μη σταθμισμένος μέσος όρος των παραγόντων "Συγχωνεύσεις ή εξαγορές και αναδιάρθρωση επιχειρήσεων" και "Αναχρηματοδότηση / αναδιάρθρωση και επαναδιαπραγμάτευση χρέους".

"Χρήση εναλλακτικών μέσων χρηματοδότησης" ως μη σταθμισμένος μέσος όρος των παραγόντων "Εσωτερική χρηματοδότηση", "Δάνεια από άλλα τραπεζικά ιδρύματα", "Δάνεια από μη τραπεζικά ιδρύματα", "Έκδοση/εξόφληση χρεογράφων" και "Έκδοση/εξόφληση μετοχών".

Κατά το πρώτο τρίμηνο του 2021, η καθαρή ζήτηση δανείων στην Κύπρο από επιχειρήσεις, σύμφωνα με τις απαντήσεις των τραπεζών στην έρευνα, κατέγραψε μείωση, σε αντίθεση με τις προσδοκίες που είχαν διατυπωθεί στην έρευνα του προηγούμενου τριμήνου. Η καθαρή μείωση της ζήτησης επιχειρηματικών δανείων οφείλεται στη μείωση που κατέγραψε η ζήτηση δανείων για πάγιες επενδύσεις ως αποτέλεσμα της πανδημίας του κορωνοϊού, παρά την αύξηση στην καθαρή ζήτηση δανείων από επιχειρήσεις για αποθέματα και κεφάλαια κίνησης. Στη μείωση της ζήτησης επίσης συνέβαλε η μειωμένη ανάγκη χρηματοδότησης για συγχωνεύσεις ή εξαγορές και αναδιάρθρωση επιχειρήσεων, καθώς και το γενικό επίπεδο επιτοκίων (βλ. **Διάγραμμα 5**). Η καθαρή ζήτηση δανείων από μεγάλες επιχειρήσεις κατέγραψε μεγαλύτερη μείωση κατά το πρώτο τρίμηνο του 2021, σε σύγκριση με την καθαρή ζήτηση δανείων από μικρομεσαίες επιχειρήσεις (βλ. **Διάγραμμα 5**).

Ζήτηση δανείων από νοικοκυριά για στεγαστικά δάνεια

Η καθαρή ζήτηση στεγαστικών δανείων από νοικοκυριά κατέγραψε μείωση σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο, σε αντίθεση με τις προσδοκίες που είχαν διατυπωθεί στην έρευνα του προηγούμενου τριμήνου. Αυτό αποδίδεται, σύμφωνα με τις συμμετέχουσες στην έρευνα τράπεζες, στη μείωση της εμπιστοσύνης των καταναλωτών και στις αρνητικές προοπτικές της αγοράς ακινήτων, παρά το χαμηλό γενικό επίπεδο επιτοκίων και την αύξηση στην αναδιάρθρωση και επαναδιαπραγμάτευση χρέους από νοικοκυριά (βλ. **Διάγραμμα 6**). Επιπρόσθετα, ως «άλλος παράγοντας» που είχε αυξητική επίδραση στη ζήτηση στεγαστικών δανείων, αναφέρθηκε η επιχορήγηση από την κυβέρνηση μέρους του επιτοκίου για νέα στεγαστικά δάνεια, όχι ωστόσο σε βαθμό που να ανατρέψει τη μείωση που καταγράφηκε.

Σημειώσεις:

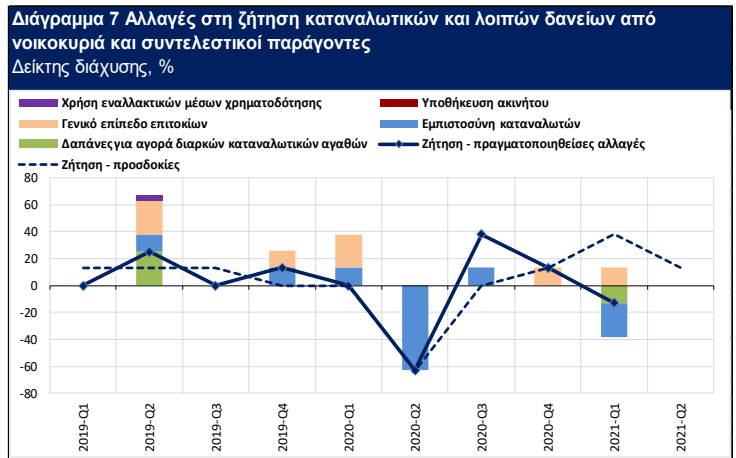
Όσον αφορά την κατεύθυνση των αλλαγών στη ζήτηση δανείων, **θετική ένδειξη** υποδηλοί αύξηση της ζήτησης και συνεισφορά των παραγόντων προς αυτή την κατεύθυνση, ενώ **αρνητική ένδειξη** υποδηλοί μείωση της ζήτησης και συνεισφορά των παραγόντων προς αυτή την κατεύθυνση.

"Άλλες ανάγκες χρηματοδότησης / Άλλοι υφιστάμενοι λόγοι της ζήτησης δανείων" ως μη σταθμισμένος μέσος όρος των παραγόντων "Αναχρηματοδότηση/ αναδιάρθρωση και επαναδιαπραγμάτευση χρέους" και "Κανονιστικό και φορολογικό καθεστώς των αγορών κατοικίας".

"Χρήση εναλλακτικών μέσων χρηματοδότησης" ως μη σταθμισμένος μέσος όρος των παραγόντων "Εσωτερική χρηματοδότηση για αγορά κατοικίας από αποταμιεύσεις/προκαταβολή", "Δάνεια από άλλα τραπεζικά ιδρύματα" και "Άλλες πηγές εξωτερικής χρηματοδότησης".

Ζήτηση δανείων από νοικοκυριά για καταναλωτικά και λοιπά δάνεια

Η ζήτηση καταναλωτικών και λοιπών δανείων από νοικοκυριά κατέγραψε μείωση σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο, σε αντίθεση με τις προσδοκίες που είχαν διατυπωθεί στην έρευνα του προηγούμενου τριμήνου. Αυτό αποδίδεται, σύμφωνα με τις απαντήσεις των συμμετεχουσών τραπεζών στη μείωση της εμπιστοσύνης των καταναλωτών και στη μείωση στις δαπάνες για αγορά διαρκών καταναλωτικών αγαθών ως αποτέλεσμα της πανδημίας του κορωνοϊού, σε αντίθεση με το χαμηλό γενικό επίπεδο επιτοκίων που λειτούργησε θετικά στη ζήτηση (βλ. **Διάγραμμα 7**).

Σημειώσεις:

Όσον αφορά την κατεύθυνση των αλλαγών στη ζήτηση δανείων, **θετική ένδειξη** υποδηλοί αύξηση της ζήτησης και συνεισφορά των παραγόντων προς αυτή την κατεύθυνσή, ενώ **αρνητική ένδειξη** υποδηλοί μείωση της ζήτησης και συνεισφορά των παραγόντων προς αυτή την κατεύθυνση.

"Χρήση εναλλακτικών μέσων χρηματοδότησης" ως μη σταθμισμένος μέσος όρος

των παραγόντων "Εσωτερική χρηματοδότηση από αποταμιεύσεις", "Δάνεια από άλλα τραπεζικά ιδρύματα" και "Άλλες πηγές εξωτερικής χρηματοδότησης".

"Υποθήκευση ακινήτου" αφορά τον παράγοντα "Καταναλωτικές δαπάνες οι οποίες χρηματοδοτούνται από δάνεια με προσημείωση ακινήτου".

Προσδοκίες για το επόμενο τρίμηνο

Σύμφωνα με τις προσδοκίες των συμμετεχουσών στην έρευνα τραπεζών για το δεύτερο τρίμηνο του 2021, η καθαρή ζήτηση δανείων, τόσο από επιχειρήσεις, όσο και από νοικοκυριά για όλες τις κατηγορίες δανείων αναμενόταν να καταγράψει περαιτέρω αύξηση, σε σχέση με το υπό αναφορά τρίμηνο (βλ. **Διαγράμματα 5-7**).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Όροι και προϋποθέσεις

Το Παράρτημα αφορά τους Όρους και προϋποθέσεις χορήγησης πιστώσεων για όλες τις κατηγορίες δανείων.

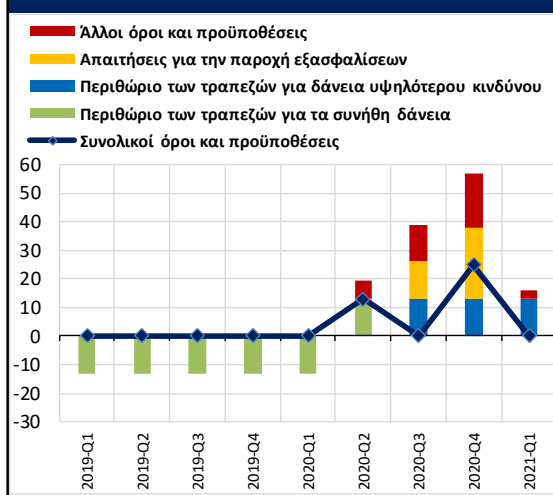
Οι όροι και προϋποθέσεις χορήγησης πιστώσεων αφορούν τις προϋποθέσεις ενός δανείου (νέο δάνειο ή αναχρηματοδότηση δανείου) το οποίο η τράπεζα είναι πρόθυμη να χορηγήσει, δηλαδή τους όρους και προϋποθέσεις του δανείου που στην ουσία έχει εγκριθεί όπως ορίζονται στη δανειακή σύμβαση μεταξύ της τράπεζας (δανειστή) και του δανειολήπτη. Γενικά αφορούν το συμφωνηθέν επιτόκιο ή τη διαφορά έναντι σχετικού επιτοκίου αναφοράς, το μέγεθος του δανείου, τις προϋποθέσεις πρόσβασης, καθώς και άλλους όρους και προϋποθέσεις που αφορούν επιβαρύνσεις εκτός τόκων (π.χ. προμήθειες), τις εξασφαλίσεις ή εγγυήσεις τις οποίες οφείλει να παρέχει ο αντίστοιχος δανειολήπτης (συμπεριλαμβανομένων των αντισταθμιστικών υπολοίπων), δανειακές ρήτρες και τη συμφωνηθείσα διάρκεια του δανείου. Οι όροι και προϋποθέσεις χορήγησης πιστώσεων εξαρτώνται από τα χαρακτηριστικά του δανειολήπτη και μπορεί να μεταβάλλονται παράλληλα με τα κριτήρια χορήγησης πιστώσεων ή ανεξάρτητα από αυτά. Για παράδειγμα, μια άνοδος στο κόστος χρηματοδότησης της τράπεζας ή μια επιδείνωση των γενικών οικονομικών προοπτικών μπορεί να οδηγήσει σε πιο αυστηρά κριτήρια έγκρισης (κριτήρια χορήγησης πιστώσεων) και σε πιο αυστηρούς όρους και προϋποθέσεις των δανείων τα οποία η τράπεζα είναι πρόθυμη να εγκρίνει και τα οποία οι πελάτες της είναι πρόθυμοι να αποδεχτούν. Εναλλακτικά, η τράπεζα μπορεί να μεταβάλει μόνο τους όρους και προϋποθέσεις χορήγησης πιστώσεων (π.χ. αυξάνοντας την απαιτούμενη διαφορά επιτοκίου για να αντισταθμίσει το επιπρόσθετο κόστος/κίνδυνο) και να αφήσει αμετάβλητα τα κριτήρια χορήγησης πιστώσεων.

ΕΤΧ, Απρίλιος 2021 - Συνολικοί όροι και προϋποθέσεις για τη χορήγηση δανείων	2021Q1	2021Q2 (προσδοκίες)
Επιχειρήσεις	Αμετάβλητοι	*
Νοικοκυριά		
- Στεγαστικά Δάνεια	Αμετάβλητοι	*
- Καταναλωτικά και λοιπά Δάνεια	Αυστηρότεροι	*

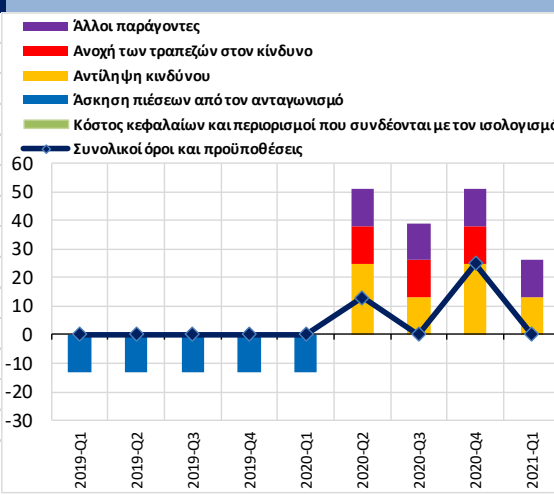
Πηγή: ΚΤΚ

*Η έρευνα δεν περιλαμβάνει ερωτήσεις σχετικά με τις αναμενόμενες αλλαγές στους όρους και τις προϋποθέσεις χορήγησης δανείων.

Διάγραμμα 1α) Αλλαγές στους όρους και προϋποθέσεις χορήγησης των δανείων ή πιστωτικών ορίων προς επιχειρήσεις
Δείκτης διάχυσης, %

Διάγραμμα 1β) Παράγοντες που επηρέασαν τους συνολικούς όρους και προϋποθέσεις χορήγησης των δανείων ή πιστωτικών ορίων προς επιχειρήσεις
Δείκτης διάχυσης, %

Σημειώσεις:

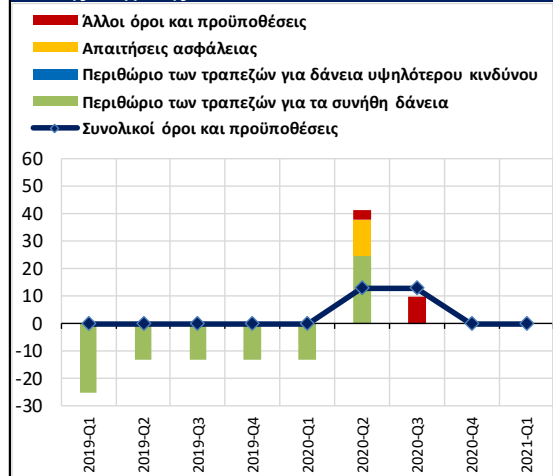
Όσον αφορά την κατεύθυνση των αλλαγών στους όρους και προϋποθέσεις χορήγησης δανείων ή πιστωτικών ορίων, **θετική ένδειξη** υποδηλοί αυστηροποίηση των όρων και προϋποθέσεων και συνεισφορά των παραγόντων προς αυτή την κατεύθυνση, ενώ **αρνητική ένδειξη** υποδηλοί χαλάρωση των όρων και προϋποθέσεων και συνεισφορά των παραγόντων προς αυτή την κατεύθυνση.

Ως «**περιθώριο**» ορίζεται η διαφορά έναντι σχετικού επιτοκίου αναφοράς.

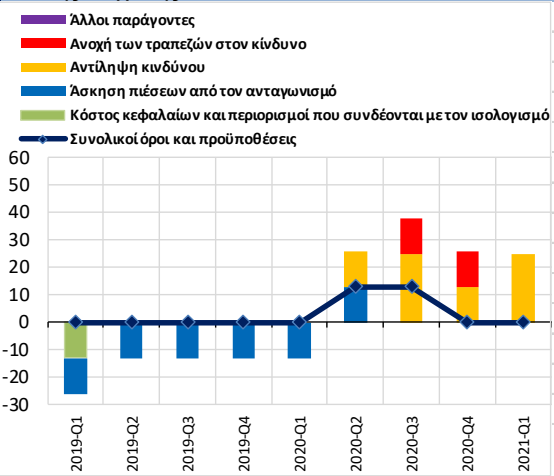
"**Άλλοι όροι και προϋποθέσεις**" ως μη σταθμισμένος μέσος όρος των όρων και προϋποθέσεων που αφορούν "Επιβαρύνσεις εκτός τόκων", "Μέγεθος δανείου ή πιστωτικού ορίου", "Ρήτρες δανείων" και "Διάρκεια".

Οι "**Άλλοι παράγοντες**" αφορούν επιπρόσθετους παράγοντες που ανέφεραν συμμετέχουσες τράπεζες ότι συνετέλεσαν στην αλλαγή των όρων και προϋποθέσεων χορήγησης των εν λόγω δανείων, οι οποίοι επί του παρόντος σχετίζονται με την πανδημία του κορωνοϊού.

Διάγραμμα 2α) Αλλαγές στους όρους και προϋποθέσεις χορήγησης των στεγαστικών δανείων προς νοικοκυριά
Δείκτης διάχυσης, %

Διάγραμμα 2β) Παράγοντες που επηρέασαν τους συνολικούς όρους και προϋποθέσεις χορήγησης των στεγαστικών δανείων προς νοικοκυριά
Δείκτης διάχυσης, %

Σημειώσεις:

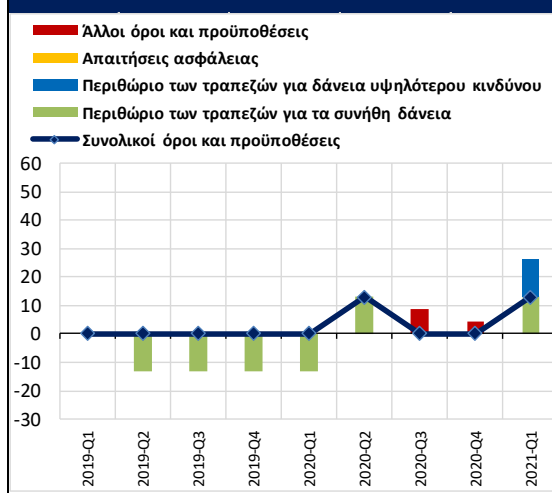
Όσον αφορά την κατεύθυνση των αλλαγών στους όρους και προϋποθέσεις χορήγησης δανείων, **θετική ένδειξη** υποδηλοί αυστηροποίηση των όρων και προϋποθέσεων και συνεισφορά των παραγόντων προς αυτή την κατεύθυνση, ενώ **αρνητική ένδειξη** υποδηλοί χαλάρωση των όρων και προϋποθέσεων και συνεισφορά των παραγόντων προς αυτή την κατεύθυνση.

Ως «**περιθώριο**» ορίζεται η διαφορά έναντι σχετικού επιτοκίου αναφοράς.

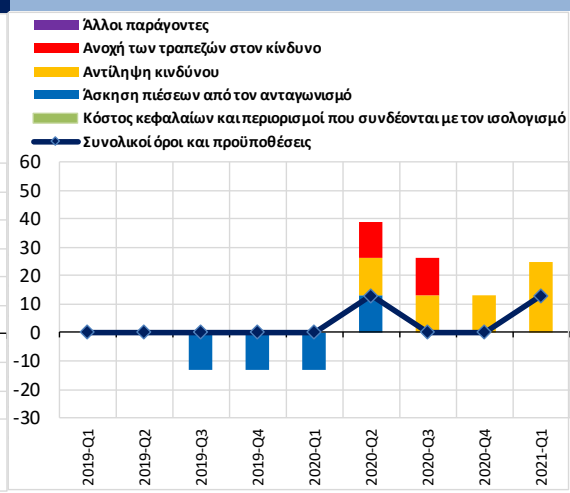
"**Άλλοι όροι και προϋποθέσεις**" ως μη σταθμισμένος μέσος όρος των όρων και προϋποθέσεων: "Λόγος δανείου προς αξία ακινήτου", "Άλλοι περιορισμοί όσον αφορά το μέγεθος του δανείου", "Διάρκεια" και "Επιβαρύνσεις εκτός τόκων".

Οι "**Άλλοι παράγοντες**" αφορούν επιπρόσθετους παράγοντες που ανέφεραν συμμετέχουσες τράπεζες ότι συνετέλεσαν στην αλλαγή των όρων και προϋποθέσεων χορήγησης των εν λόγω δανείων.

Διάγραμμα 3α) Αλλαγές στους όρους και προϋποθέσεις χορήγησης των καταναλωτικών και λοιπών δανείων προς νοικοκυριά
Δείκτης διάχυσης, %

Διάγραμμα 3β) Παράγοντες που επηρέασαν τους συνολικούς όρους και προϋποθέσεις χορήγησης των καταναλωτικών και λοιπών δανείων προς νοικοκυριά
Δείκτης διάχυσης, %

Σημειώσεις:

Όσον αφορά την κατεύθυνση των αλλαγών στους όρους και προϋποθέσεις χορήγησης δανείων, **θετική ένδειξη** υποδηλοί αυστηροποίηση των όρων και προϋποθέσεων και συνεισφορά των παραγόντων προς αυτή την κατεύθυνσή, ενώ **αρνητική ένδειξη** υποδηλοί χαλάρωση των όρων και προϋποθέσεων και συνεισφορά των παραγόντων προς αυτή την κατεύθυνση.

Ως «**περιθώριο**» ορίζεται η διαφορά έναντι σχετικού επιτοκίου αναφοράς.

"**Άλλοι όροι και προϋποθέσεις**" ως μη σταθμισμένος μέσος όρος των όρων και προϋποθέσεων που αφορούν: "Μέγεθος δανείου", "Διάρκεια" και "Επιβαρύνσεις εκτός τόκων".

Οι "**Άλλοι παράγοντες**" αφορούν επιπρόσθετους παράγοντες που ανέφεραν συμμετέχουσες τράπεζες ότι συνετέλεσαν στην αλλαγή των όρων και προϋποθέσεων χορήγησης των εν λόγω δανείων.

Σημειώσεις:

Η Έρευνα Τραπεζικών Χορηγήσεων αποτελεί μια ποιοτική έρευνα για τις τραπεζικές χορηγήσεις στη ζώνη του ευρώ και βασικός της στόχος είναι η βελτίωση της πληροφόρησης για τις συνθήκες χρηματοδότησης στη ζώνη του ευρώ. Το ερωτηματολόγιο της έρευνας απευθύνεται σε ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα των τραπεζών της κάθε χώρας της ζώνης του ευρώ και καλύπτει ένα ευρύ φάσμα θεμάτων για το δανεισμό στις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά. Για παράδειγμα, περιλαμβάνει ερωτήσεις που αφορούν τα κριτήρια για την έγκριση των δανείων, τους όρους και τις προϋποθέσεις χορήγησης πιστώσεων καθώς και την αξιολόγηση των τραπεζών για τις συνθήκες που επηρεάζουν τη ζήτηση των δανείων. Περαιτέρω πληροφορίες θα βρείτε στην περιγραφή της μεθοδολογίας της εν λόγω έρευνας:

https://www.centralbank.cy/images/media/pdf_el/Methodology_100210.pdf

Σημειώνεται ότι από τον Απρίλιο 2015 το ερωτηματολόγιο της Έρευνας Τραπεζικών Χορηγήσεων έχει εμπλουτιστεί με επιπρόσθετες ερωτήσεις.

Τα αποτελέσματα της Έρευνας Τραπεζικών Χορηγήσεων, η οποία διεξήχθη τον Απρίλιο του 2021, αναφέρονται στις αλλαγές που σημειώθηκαν το πρώτο τρίμηνο του 2021 σε σύγκριση με το προηγούμενο τρίμηνο και στις προσδοκίες των τραπεζών για το δεύτερο τρίμηνο του 2021 όσον αφορά τα κριτήρια χορήγησης και τη ζήτηση δανείων ή πιστωτικών ορίων σε επιχειρήσεις και νοικοκυριά. Τα αποτελέσματα της εν λόγω έρευνας για την Κύπρο δεν είναι σταθμισμένα ως προς το μερίδιο αγοράς της κάθε τράπεζας που λαμβάνει μέρος στην έρευνα, επομένως οι απαντήσεις όλων των συμμετεχόντων έχουν την ίδια βαρύτητα. Η έρευνα καλύπτει περίπου το 85% της αγοράς χορηγήσεων στην Κύπρο που δίνονται σε επιχειρήσεις και νοικοκυριά της ζώνης του ευρώ. Για την ανάλυση των συγκεντρωτικών αποτελεσμάτων χρησιμοποιείται ο δείκτης διάχυσης (diffusion index). Σημειώνεται ότι ο δείκτης διάχυσης στο 0 μπορεί να υποδηλοί ότι, είτε δεν σημειώθηκε μεταβολή από το προηγούμενο τρίμηνο, είτε ότι οι απαντήσεις των τραπεζών αντισταθμίζονται μεταξύ τους.

Επισημαίνεται ότι τα αποτελέσματα της έρευνας βασίζονται στις απαντήσεις των τραπεζών που συμμετέχουν στην εν λόγω έρευνα και εκφράζουν τη δική τους αντίληψη για τη χρηματοδοτική αγορά στην Κύπρο. Τα αποτελέσματα δεν αντιπροσωπεύουν όποιες αντιλήψεις, προσδοκίες ή εκτιμήσεις της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου.